

Kaj je z novimi razredi na osnovnih šolah.

Maribor, 31. avg.

Veliko razburjenje je nastalo po kmetskih občinih v mariborski oblasti, ko so dobile povelje, da morajo ustanoviti nove šolske razrede. Ministrstvo zahteva razširitev šol večinoma v krajih, kjer niso podani zakoniti pogoji. Skoro nikjer, kjer so se po naročilu iz Belgrada morali ustanoviti novi razredi, ni dovolj otrok. Če je n. pr. slučajno v prvem razredu 51 ali malo več otrok, a v drugem in tretjem razredu samo po 20, 30 ali 40 otrok, pa zahteva ministrstvo za ono število otrok v I. razredu, ki znaša čez 50, nove razrede.

Krajnim šolskim odborom svetujemo sledeče:

Šolski odbori naj takoj pošljejo velikemu županu prošnjo, da se ustanovitev novega razreda ukine. Prošnjo naj združijo šolski odbori z uradnim poročilom, da ni dovolj otrok za nov razred. Šolski odbor naj prosí velikega župana, da priporoča ministrstvu ukinitve novega razreda na dotični šoli.

Načelnik šolskega odbora naj takoj skliče sejo odbora in naj predlaga sklep, da se potom velikega župana izpuste ukinitve nepotrebnega novega razreda. Sestaviti se mora zapisnik, in na podlagi zapisnika in sklepa seje se sestavi uradno poročilo in prošnjo na velikega župana — prosvetni oddelek.

Med tem pa se začasno sicer otvori nov razred, ki pa se bo po mnenju šolskih strokovnjakov, na katere smo se obrnili za mnenje, moral ukiniti v krajih, kjer za nove razrede ni dovolj otrok.

Zanimivo je, da nepotrebne šolske razrede ni predlagal veliki župan, oziroma prosvetni oddelek, ampak je nek gospod v ministrstvu prosvete na lastno roko sestavil seznam, kjer se »morajo« ustanoviti novi razredi. Ta gospod je seveda pristaš samostojne demokratske stranke.

Informirali smo se o celi zadevi in zvedeli, da je ministrstvo prosvete že dne 30. julija samo brez uradnih predlogov velikega župana določilo nove razrede. Radi tega postopanja je prišlo do velike zmešnjave v tej zadevi in tako se je tudi zgodilo, da morajo občine radi dveh ali treh otrok ustanoviti nove razrede.

Važne prireditve.

Orlovski srenja pri Sv. Križu na Murskem polju priredi svojo celodnevno prireditev dne 18. septembra 1927 v našem lepem trgu Veržeju. Mnogim našim znancom in prijateljem naše orlovske mladine je še ostala dobro v spominu lepa orlovsko prireditve, ki se je vršila pred kratkim v Ljutomeru s prav dobrim vspehom. Gotovo pa je, da se bo tudi ta prireditve vršila z dobrim uspehom, posebno pa še zato, saj ustanovimo ob tej priliki v našem lepem trgu Veržeju nov bratski odsek. Zopet imamo torej eno orlovsko družino več na lepem Murskem polju. Iz tega se vidi, da naš Oreš, naša orlovsko misel še živi v naši Prlekiji, da se še lepo razvija in pridobiva novih prijateljev in da bo kmalu zaoril orlovski glas po vsej naši Prlekiji. Zato je pa tudi jasno, da bo ta dan zopet manifestirala naša orlovsko mladina iz Murskega polja v našem Veržeju. Za ta dan imamo pripravljen spored, kateri bo gotovo zanimal vse naše prijatelje od blizu in daleč. V nedeljo, dne 1. t. m., se vrši predpoldne slavnostni sprejem gostov na kolodvoru, obhod, slovesna sv. maša, slovesno zborovanje, nato skušnja in obed. Popoldne pa je po slovesnih večerih na programu javna telovadba s prav pestrim sporedom! Pri tej priliki bo govoril pozdravne in bodrilne besede našim novim bratom in sestram v Veržeju naš prijatelj in brat Tirš iz Maribora. Po javni telovadbi pa se vrši na telovadišču prosta zabava. Za okrepčila bo preskrblje-

no. Pri vsej prireditvi pa bo nam svirala naša že dokaj dobro znana mestna godba iz Ljutomera pod vodstvom gosp. Zacherla. Prijatelji in znanci iz Prlekije in drugod! Tudi tokrat Vas uljudno vabimo, da se odzovete našem povabilu v čim večjem številu in da prihite od blizu in daleč k nam v naš lep trg Verže. Več nas bo, bolj lušno bo! — Posebno našim prijateljem od daleč pa naznanjamo, da je dovoljena polovična voznja, veljavna od 16. do 20. sept. Izkaznice dobite v Veržeju, samo na vozne karte zahtevajte moker žig na odhodni postaji. Torej v tem oziru ste brez skrbi! — Na veselo svidenje in pozdravljeni v nedeljo, dne 18. t. m. v našem lepem Veržeju! Bog živi!

Prosvetni dan za Savinjsko dolino ob priliki blagoslovitve novega Društvenega doma v Braslovčah v nedeljo, dne 18. t. m. Spored: 1. Ob 15. uri sprejem prvzv. g. škofa dr. Karlina pred Društvenim domom in nato blagoslovitev. 2. Govor zastopnika Prosvetne zveze v Mariboru in govor zastopnika katoliškega prosvetnega društva v Braslovčah, deklaracije in pevske točke. Po tem sporedu koncert velenjske rudarske godbe na vrtu Društvenega doma s prosto zabavo. Vabljeni vsa sosedna prosvetna in orlovska društva!

Celjsko orlovsko okrožje poleti v nedeljo, dne 18. septembra v svrhu ustanovitve Orla v Dramlji. Spored bo sledeči: Dopoldne ob 10. uri sprejem gostov pri cerkvi, nato sv. opravilo. Ob 11. uri ljudski tabor pred cerkvijo (govorijo razni govorniki). Popoldne ob treh pa na istem prostoru javna telovadba, kjer nastopijo člani, članice in naraščaj iz Celja in bližnjih odsekov. Sodeluje maledolska godba. Vstopnina bo tako mala, da bo lahko vsak faran, kateri ljubi pošteno in kulturno delo naše mladine, videl stare odseke, kako napredujejo pri telovadbi. Bog živi! — Celjsko orlovsko okrožje.

Kaj je novega?

Redka slovesnost v Ljutomeru. V nedeljo, dne 18. t. m., se vrši v naši cerkvi pri pozni sv. maši redka slovesnost, koje menda ne pomni nikdo v naši fari. G. Ivan Sagaj, krojaški mojster v Ljutomeru, obhaja namreč s svojo soprogo Jozefo, rojeno Furlan, diamantno poroko. Jubilant g. Sagaj je rojen dne 28. 8. 1842, njegova soproga pa dne 4. 2. 1845, oba v Ljutomeru. Poročena sta bila dne 16. 9. 1867 v naši farni cerkvi. Oba slavljena sta še za svoja leta precej sigurna. Še mnogo mirnih in zdravih let!

Smrt našega uglednega moža. Iz Mute poročajo: V noči od torika na sredo je od kapi zadet umrl g. Anton Mautner, mlinar na Vratah. Na Malo Gospojnico smo ga spremlili k zadnjemu počitku. Velika udeležba pri pogrebu je pričala njegovo priljubljenost med soobčani. Primerno je č. g. provizor Šparl, ki je vodil pogreb, v poslovnih besedah omenjal, da rajni sicer ni zavzemal nikakega izvanrednega dostojanstva, ampak bil je obrtnik-mlinar v svetu malo znanem vratčkem jarku, ki pa si je s svojo poštenostjo, delavnostjo in ljubeznjivostjo takoj pridobil srce vsakogar. Iskreno je ljubil svojo ženko; v lanski operni bolezni je žrtvoval težke tisočake, da ji je v svoje največje veselje ohranil življenje. Ker ni imel lastnih otrok, pa je kot oče revnih vsa svojo očetovsko ljubezen posvetil vzgoji treh osirotelih otročičev svojih sorodnikov. Marljiv kot čebeličec, ki jih je gojil, je bil vedno veselo razpoložen in je tudi v družbi kot star muzikant vedel povedati vedno kaj razvedrilnega. Kot cerkveni ključar farne cerkve je rad in veliko žrtvoval za svečano obhajanje raznih slovesnosti. Gojil je posebno iskreno željo, zaslišati v cerkvi že kmalu glasove novih orgelj in še enega velikega zvona. Božja previdnost pa ga je poprej, starega 61 let, poklicala na plačilo. Upamo in želimo vsi, ki smo ga poznali, da ga že uživa v obilni meri. Časten mu spomin! Večen pokoj njegovim blagi duši!

Smrt vzgledne žene pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Nepričakovana nesreča je zadela g. Franca Pučko, posestni-

ka v Zasavjih. Zadeta od mrtvouda mu je v nedeljo zjutraj, dne 4. t. m., po osemindnevem mučnem trpljenju umrla žena Marjeta Pučko v starosti 59 let. Pokojna Marjeta je bila vzorna žena krščanskega prepričanja, katerega ni nikdar zatajila. Bila je vedno odprtih rok in usmiljenega srca nasproti revnim in potrebnim. Kot verna katoličanka ni nobeno nedeljo zamudila priti k sv. maši, najsi je bilo vreme kakoršnokoli, večkrat pa je tudi ob delavnih obiskala cerkev. Kdor jo je poznal, jo je spoštoval kot vrlo ženo in pridno gospodinjico, katere je skrbela in se trudila za blagostanje svojih domačih. Pogrebni spreved, katerega je v torek, dne 6. t. m., dopoldne vodil od hiše žalosti njeni nečak, vlč. g. Zadravec, župnik v Prekmurju, spremljan od domačega vlč. g. župnika, je pokazal, kako priljubljena je bila pokojna Marjeta Pučko pri svojih znancah, sosedih in sorodnikih, kateri so se v častnem številu udeležili pogreba. Vsemogočni naj potolaži njenega žalujočega moža in vse njene sorodnike, ki bodo gotovo goreče molili za njo, njej pa daj Gospod večni mir in pokoj!

Smrtna kosa v Tinjah. Umrla je tukaj dne 27. m. m. po dolgi in mučni bolezni veleposestnica Marija Korošec, p. d. Grilka. Bila je velika dobrotnica ubogih in cerkve. Kako je bila priljubljena in spoštovana, je pokazala velika udeležba pri pogrebu. Na sedmini je nabral g. Gradišnik 100 Din za dijaško semenišče.

Težka avtomobilska nesreča pri Mariboru. Zadnji četrtek proti večeru se je pripetila na cesti med Studenci in Limbušem težka avtomobilska nesreča. Tam sta trčila avtomobila mariborskega odvetnika dr. Rapoca in veleindustrijalca Rosenberga. Udarec je bil tako silovit, da sta se avtomobila, ki sta očividno vozila s precejšnjo naglico, skoraj popolnoma razbila. Vsi potniki so več ali manj občutno ranjeni. Dr. Rapoc si je natrl desno nogo nad kolenom. V njegovem avtomobilu se je med drugimi vozila tudi soproga trgovca Sršena, ki je dobila rano na čelu in težje notranje poškodbe. Ostali potniki so več ali manj lažje poškodovani. Na lice mesta je bil pozvan rešilni oddelek iz Maribora, ki je nudil ponesrečencem prvo pomoč. Dr. Rapoca in gospo Sršenovo so prepeljali v bolnico.

Smrt znanega duhovnika. V St. Vidu pri Ptujju je umrl v nedeljo, dne 11. t. m., ob pol štirihi zjutraj tamonjski č. g. župni upravitelj p. Pij Vakselj. Rajni je bil rodom iz Leskovca pri Krškem in je služboval dolgo vrsto let v minoritskem samostanu v Ptujju. Poznalo je blagopokojnega celo Ptujsko polje, ker je bil večkrat upravitelj minoritskih župnij. Bil je obče priljubljen med duhovnimi sotovariši in verniki. Ohranjen mu ostani pri vseh, ki so ga poznali, časten in trajno hvaležen spomin!

Težka avtomobilska nesreča. Na ovinku pred Zgornjo Polskavo si je zlomil pri padcu z motornega kolesa desno nogo Avguštin Cvetko iz Nove vasi. Dobil je tudi poškodbe na levem očesu. Omenjeni je vozil s precejšnjo brzino in hotel ravno na ovinku prehiteti neki avtomobil. Ker je vzel ovinek prenaglo, ga je vrglo s ceste v občestni jarek, kjer je obležal z zlomljeno nogo. Težko poškodovanega je prepeljal mariborski rešilni oddelek v splošno bolnico.

Jesenski poučni tečaj se bodo vršili od 3. do 6. oktobra 1927 pri drž. loznic in vočnih nasadih v Pekrah, pošta Limbuš in pri Kapeli, pošta Slatina-Radenci. Delovni program za tečaje je ta-le: a) pripravljanje in čiščenje posode za trgatve; b) merjenje sladkorja in kisline v moštu; c) o trgatvi, pecljanju in maščenju grozdja; d) o zboljšanju vinskega mošta v slabih vinskih letinah v mejah zakona; e) o pogojih pravnega vrenja; f) o napravi belega in črnega vina, o uporabi žveplovega dvokisa ob pripravljanju vina, uporaba metabisulfitu in dr.; g) o pretakanju, o umetnem čiščenju in filtriranju (precejanju) vina; h) o pogojih, ki jih morata izpolnjevati kurilnica in dobra klet; i) o različnejših boleznih vina: cikavost, vinski kan, vlečljivost, zavrelca in dr., njih odvratanje in zdravljenje; j) konzerviranje svežega grozdja in sadja; k) sušenje grozdja in sadja; l) konzerviranje sadja in grozdja s steriliziranjem, kakor tudi konzerviranje mošta (vino brez alkohola); l) rav-

zjutraj pozabi. Ne ve, da je bil v »Belem krockarju«, ne pozna cukrarja in misli, da je bil v času umora in resnici v operi. . . . Kraljevo pravništvo je torej grešilo nad pravičnostjo; grbavec je bilo treba izpustiti, ker je nedolžen . . .

— Nedolžen?

— No, da . . . Po 76. odstaku kazenskega zakonika se dejanje ne more všeti onemu, ki ga je nezavestno izvršil in ni razpolagal s prosto odločitvijo volje.

— Razumem.

— Sedaj je brezdvomno, da je dr. Deziderij Popp podpihovalec.

— Vprašanje je: ali mu lahko dokažemo?

— Mogoče . . . Težavna, zelo težavna naloga, upam pa, da pridemo do cilja . . . Pokličite grbaveca!

— Ali ga hočete hipnotizirati?

— Poizkusim . . . Ni mi potrebno naglašati, da le na skrivaj, ker se izsledovalni organi ne smejo poslužiti takih sredstev . . . Drugače ne moremo ujeti zdravnika, ki zdaj na vse misli, samo na to ne, da uporabimo zoper njega orodje, ki ga je sam rabil . . . Pokličite Elijo Bergerja! Potalajite ga, da se mu ne zgodi nič hudega.

— Prepustite meni stvar, g. kapetan!

— Predno greste k njemu, morate izvedeti: ali ni pri njem dr. Deziderij Popp.

— Nepotrebno opozorilo!

Čez pol ure je Elija Berger vstopil v kapetanovo stanovalstvo. V sobi je vladal polumrak. Skozi zaveso balkonskega okna je prisvetila v sobo luna. Kapetan je pomignil Tuzarju, da ostane v ozadju. Pomilovanja vredni mladenič hoče nekaj povedati, a kapetan se strogo zadere nad njim:

— Ne ganite se!

Gre k njemu, presunljivo mu zre v oči. Pograbi ga za roko, na mestu, ker zdravniki navadno tipajo bolnikov pulz, z levico pa ga gladi po čelu. Pričakovani uspeh prav hitro nastopi. Bledi človek onemoglo spusti roke, zapre oči in se po vsem telesu strese. Bil je hipnotiziran.

— Ali spite?

— Grbavec si globoko oddahne in tiho, komaj slišno, odgovori:

— Spim.

— Hočem, zahtevam, ukazujem, da odgovarjate na moja vprašanja!

— Odgovarjal bom.

— Spomnite se nazaj! Kaj ste delali šestega tega meseca zvečer med deseto in enajsto uro v hotelu »Beli krockar«?

Grbavčev obraz se hitro raztegne. Vsaka žilica se trese. Strašen duševni boj se je moral vršiti v notranjosti.

— Odgovorite!

— Enega človeka sem ubil.

Kako se imenuje?

— Ne vem.

— Ali ste ga tudi prej poznali?

— Nisem ga poznal. Vedel pa sem, da stanuje v sobi št. 13.

— Od koga ste izvedeli?

— Se ne spominjam.

— Zakaj ste ubili tistega človeka?

— Ne vem.

— Ste morda delali na povelje dr. Deziderija Popp?

— Ne vem.

— Kaj ste delali po umoru?

— Hitel sem domov.

— Zakaj?

— Da bi skrill bodalo.

— Kam ste ga skrill?

— Za stričevo sliko.

— Ali je bilo bodalo vaše?

— Ni bilo moje.

— Čigavo pa?

— Ne vem.

— Pazite! Nič hudega se vam ne bo zgodilo. Policija je prepričana, da ste nedolžni. Postopanje zoper vas so že ukinili in vas ne bodo nikdar kaznovali.

Grbavec si nato lažje oddahne.

— Jutri zjutraj ob deveti uri pet minut pridete v moj urad in prinesete s seboj bodalo! Ste razumeli?

— Razumem.

— Kaj morate storiti?

— Jutri zjutraj ob deveti uri pet minut vas obiščem v uradu, da vam izročim bodalo.

Redarni kapetan je parkrat pogladil bolnikovo čelo, nakar ta odpre oči. Začudeno pogleda kapetana, ki mu s pomirljivim glasom reče:

— Oprostite mi, da sem vam nadlegoval. Ko sem vas izpustil iz zapora, sem vam zabičal, da ostanite v Budimpešti. Med tem časom sem se tudi sam prepričal o vaši nedolžnosti. Zelo mi je žal, da sem vam povzročil razne neprijetnosti . . .

— Oh, prosim!

— Hotel sem vam torej sporočiti, da lahko odpotujete.

Prijateljsko stisne grbavčev roko in ta s povešeno glavo žalostno zapusti sobo . . . Tuzar je kakor okamenel stal med vrati.

— Do sem smo lepo prišli. Brezdvomno se da dokazati, da je ta nesrečnež izvršil umor in sicer pod vplivom hipnotične sugestije.

— Niti z eno besedo ni omenil, da je bil zdravnikovo orodje.

— To sem naprej vedel. Niti pojma nima o tem, da ga je dr. Popp hipnotiziral.

— Potemtakem pač ne more pričati zoper njega.

— In potem? — Zadovoljiva se s tem, da je zdaj očitna doktorjeva krivda. Vse svoje moči in sile lahko koncentriramo proti eni osebi.

— To je res.

— Danes še nimamo v rokah dokaza, jutri pa bo v naši posesti bodalo, s katerim je bil Nikolaj Berenyi umorjen. Elija Bergerju.

Nobenega dvoma ono bodalo je dal dr. Deziderij Popp —

— Toda ali ga prinese?

— Jutri zjutraj ob deveti uri pet minut bode trkal na vratih mojega urada in ako ga službujoči redar ne spusti noter, ga z nadčloveško močjo sune v stran. Vsako oviro odstrani, da lahko pride pred mene in ne bo imel miru, dokler morilnega orožja ne izroči meni.

— Ako dovolite, g. kapetan, bom tudi jaz tam.

(Dalje prih.)

nanje s kletnimi pripravami in njih pravilno čuvanje in m) o kuhanju žganja iz tropin. Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razen tega dobijo ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetijskim in viničarskim mladeničem, pa tudi drugim, ki se hočejo udeležiti tečajev na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej, najpozneje pa do 28. septembra 1927 ustмено ali pismeno prijaviti pri upravniku nasada, kjer želi tečaj obiskovati.

Največja volilna udeležba. V splošnem je bila pri nedeljskih volitvah udeležba volilcev med 48 do 65%. V sledečih občinah pa je bila udeležba nenavadno visoka. V Senčurju (okraj Kranj) se je udeležilo volitev 95,22% volilcev, v Pamečah (okraj Slovenjgradec) 90,39%, v mestu Slovenjgradec 90,36%, v Gorici (okraj Brežice) 89,8%, v Koprivnici (okraj Prevalje) 89%, v Cvenju (okraj Ljutomer) 86%, na Prežganjem 83,46, v Višnji gori 83,45%, na Polici 82% (vsi okraj Litija). Značilno je, da so ti kraji po večini hrbinovski kraji.

Grozna povodenj v Celju. Savinjsko dolino je zopet zadel nepričakovana huda nesreča. Dočim smo živeli zadnje dni naravnost v poletni vročini, se je začelo v nedeljo, dne 11. t. m., proti večeru naenkrat oblačiti. Okoli 5. ure pop. je že padal miren dež, ki niti malo ni obetal nesreče, o kateri danes poročamo. Okoli pol dveh zjutraj je začelo silno deževati in je deževalo do ponedeljka zvečer. V ponedeljek zjutraj se je med 7. in 9. uro v Gornji Savinjski dolini in nad Višnjem utrgal oblak. Prva posledica tega preloma je bila strahovito narasla Hudinja, ki je okrog pol ene popoldne dosegla višek, nakar je začela lahko vpadati. Popoldne ni bilo več nevarnosti, da bi prestopila bregove. Okrog pol desete dopoldne so ogromne mase Hudinje porušile takozvani Klinčev mlin nad Škofjo vasjo. Zagar M. Podrgajs, ki je skušal rešiti ruševiče se jez, je pri tem utonil. V Gornji Savinjski dolini so vodne mase Savinje porušile most pri Radmirju in s tem prekinile stik s Solčavo. Promet je mogoč le še ob Dretni, ker je tudi most pri Nazarju močno ogrožen. Visoka voda je okoli 12. ure dosegla v Mozirju 3 metre nad navadnim stanjem. Te višine voda dosega še nikdar ni dosegla, kar pomeni najstarejši ljudje. V Celju je Savinja okrog osmih naenkrat presešla navadno stanje za 160 cm, kakor ob strašni povodnji leta 1926. Ker je v krajih ob gornjem toku Savinje ves dan močno deževalo, se je razlila Savinja preko takozvanega otoka pri gimnaziji v Celju na Ljubljansko cesto in preplavila Glazijo. Mestni park je bil pod vodo. Pod viaduktom pri hotelu »Pošta« so prevažali ljudi s čolnom. Koliko je povodenj napravila škode, ni mogoče ugotoviti. Brv čez Savinjo v celjski park bi bila skoro postala zrtev povodnji. Močni hodi in deske so se zagozdile v srednje oporišče in ga iztrgali. Če bi se bil brv porušila, bi moglo biti to uničujoče za kapucinski most, ki je zvezan s težkimi travertini. V mestnem parku je voda okrog pol petih dosegla višino sedežev klopi.

Oblastni odbor za poplavljenec. Kakor poročamo na drugem mestu, je zadela zadnja nedelja in ponedeljek celo Savinjsko dolino zopet nesreča poplave. Oblastni odbor je postal takoj po prvih poročilih o neizodnih v najbolj prizadete kraje gornjegrajskega okraja 50.000 Din podpore. Oblastni inženjer Fišer se je odpeljal v Savinjsko dolino, da pregleda poplavljenec kraje in ugotovi škodo.

Povodenj tudi na Kranjskem. Na drugem mestu poročamo, kako grozno povodenj je doživelo Celje in sploh Savinjska dolina. Občutno je zadela povodenj, ki je nastala v nedeljo in ponedeljek, tudi Kranjsko in predvsem Gorenjsko. Na cestah po Gorenjskem, ki so blizu rek, potokov in hudournikov, je stala v ponedeljek voda nad 1 m in pol visoko. Veliko škode je napravila povodenj v okolici Škofje-loke, kjer sta izstopila oba potoka. Hudournik Pšata, ki teče skozi Trzin, je tako močno narasel, da je poplavlil vso trzinsko ravan. Kamniški popoldanski vlak bi se moral

kmalu iz Trzina zopet vrniti v Domžale. Pod vodstvom požrtvovalnega postajnačelnika v Trzinu, ki je brodil vodo preko kolen, so napravili pot preko mostu najprvo samo z lokomotivo. Nato šele se je peljal preko mostu vlak. Tračnice so bile silno izpodvedene. V bližini Medvod je voda na nekaterih krajih segala skoro do železniškega tira. Mostova v Medvodah in pri Domžalah čez Bistrico sta bila v veliki nevarnosti. Most v Selški dolini je narasla voda odnesla.

Ljudska Samopomoč v Mariboru. Na ustanovnem občnem zboru dne 8. t. m. se je izvolil sledeči stalni odbor: dr. Ivo Šorli, notar, kot načelnik; Franc Kurinčič, trgovec, kot namestnik načelnika; Friderik Zinauer, učitelj v pok., kot tajnik; Ferdo Leskovar, bančni ubradnik, kot blagajnik; namestnikom: Farkaš Janez, šolski ravnatelj v pok., in Kukovic Josip, posestnik, vsi v Mariboru; odborniki: Rapoc Ivan, posestnik v Mariboru; Balon Franc, posestnik in gostilničar na Pobrežju pri Mariboru; Weingerl Franc, posestnik na Pesnici; pregledovalcem računov: Krajnik Ivan, nadučitelj v p., Flak Avgust, carinski revizor v pok., in Širnik Franc, železniški upokojenec, vsi v Mariboru.

Izredna lovska sreča. Lovski čuvaj Ivan Šef na Pesnici je ustrelil tekoma enega meseca 16 lisic. Kmetje in še bolj kmetice so izredno vesele te lističe smrti.

Iz marenberskega okrajnega zastopa. Dne 5. t. m. se je vršila v Vuhredu prva seja marenberskega novega okrajnega zastopa. Okrajni glavar g. Koropec je sprejel prisego novega gerenta g. Držičnika in potem se je vršila predaja. V osvet je imenovanih po velikem županu devet odbornikov, večinoma kmetov, gospodarjev in lesnih trgovcev iz marenberskega okraja.

Planinski orel bi bil skoraj odnesel petletnega otroka. Od Sv. Petra pod Sv. gorami smo prejeli to-le poročilo: Zadnji petek, dne 9. septembra, je začel krožiti nad šent-petersko župnijo silno velik planinski orel in najdalje se je sukal ptič v mogočnih lokih nad vasio Srebrnik. Orel je krožil dalje časa zelo visoko in v velikih kolobarjih. Naenkrat pa so bistrine oči velikanske ptice ugledale na zemlji plen in kakor pšica se je žival pogrnala z višine navzdol k hiši posestnika Josipa Juraka, kjer se je na trati igral njegov petletni sinček. Videti je bilo, da se velika ptica hoče lotiti nič hudega slutečega otroka. K sreči se je v bližini nahajal otrokov oče, ki je seveda takoj uvidel pretečo nevarnost. Skočil je po puško, pomeril in ustrelil krvoločnega gosta. Ustreljena orjaška ptica je planinski orel (belec), ki je po značilnih višinah zabredel v naše vinorodne kraje. Žival je bila jako izstradana, tehtala je 8 kg ter meri z razpetimi peroti 2 m 60 cm.

Pismo iz Francije. Naš naročnik nam je poslal iz mesta Lyon na Francoskem to-le pismo: »Med biseri slovečih svetišč ima Francija v mestu Lyon baziliko N. G. de Fourviere. Vsi romarji in obiskovalci si na potju ogledajo to bogato cerkev s štirimi stolpi. Marijino rojstvo se obhaja na poseben tradicionalen način. V hvaležen spomin, da je na Marijino priprošnje v 17. stoletju kuga nehala, se zbere ta dan v baziliki ogromna množica vernikov. Zastopniki raznih župnij boljših slojev prisostvuje s svečo v roki pri sv. opravilu. Začlnjo je zvonjenje, imenovano: carillon. Cerkevne pesmi se igrajo na manual kot na glasovir. Pri darovanju se dva zastopnika mesta približata oltarju ter podari prvi debelo svečo, drugi en zlat v roke kardinala. Ker se to Marijino svetišče nahaja nad mestom kakor ljubljanski grad, se obrača ljudstvo iz trgov proti griču. Posvetitev Mariji se vrši na prostem pred kipom Matere dobrega sveta, katerega prinesejo v procesiji gojenke sester sv. Jožefa. Zvečer po slovesnem vespereju je blagoslov mesta z Najsv. zunaj za baziliko. Točno ob 18. uri naznani bourdon katedrale sv. Janeza ob vzhodju griča slavni trenutek. Ljudstvo se zbira na vseh trgih, posebno na obrežju reke Saone. Ob prvem strelu se množica pokloni proti hribu. Ob glasu claironov se vrši sv. blagoslov in zopet tretji strel naznani konec. Na ta obred so Francozi ponosni in žele navzočnost tujeve.

Solske sestre v Kranju naznanjajo, da otvorijo kmetijsko šolo, kamor sprejemajo gojenke, ki so dovršile ljudsko šolo in so izpolnile 16. leto. Prvi zimski šestmesečni kmetijsko-gospodinski tečaj se prične dne 15. oktobra t. l. Pouk je slovenski in vsega sledeče predmete: verouk, gospodarstvo, vzgojeslovje, računstvo, spise, živinorejo, zdravstvo, mlekarstvo, vrtinarstvo, uporabo sadja. Poleg tega se proučuje kuhanje, šivanje, pranje, likanje in vsa v gospodinjstvo spadajoča dela. Tista, ki je sprejeta v zavod, plača mesečno za stanovanje, hrano, kurjavo in razsvetljavo 500 Din, pouk sam je brezplačen. Nekolekovan proučitelj je priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno spričevalo, zavezno pismo staršev ali njih namestnikov, da bodo plačali vse stroške šolanja in obvezno pismo gojenke, da se bo natančno ravnala po hišnem redu. Prošnjo je nasloviti na vodstvo kmetijsko-gospodinske šole v Kranju, kjer se dobijo na željo vsa potrebna pojasnila.

Zahvala. Dne 4. avgusta t. l. o polnoči je strela upepelila moje gospodarsko poslopje in tudi vso zalogo sena. Naš č. g. župnik Vogrin so si na lastne oči ogledali moje nesrečo ter mi takoj v svoji darežljivosti brez moje prošnje ponudili brezplačno lepo parcelo otave na župnijskih travnikih, za kar jim izrečem tem potom svojo javno zahvalo! — Sv. Barbara v Haložah. Ivan Majcenovič, kmet v Dolanah št. 4.

Po volitvah.

Konečni izid volitev v narodno skupščino.

Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo uradno poročilo o izidu volitev v narodno skupščino. Izid je sledeči: (V oklepajih število poslancev pri zadnjih volitvah dne 8. februarja 1925.): SLS 20 (20) —; Radikali 112 (140) —28; Davidovičevi demokrati 61 (36) +25; Radič 60 (68) —8; SDS 23 (22) +1; Spaho 18 (15) +3; Zemljoradniki 9 (5) +4; Hrvatski federalisti 2 (—) +2; HPS (Barič) 1 (—) +1; Pucelj 1 (1) —; Socialisti 1 (—) +1; Črnogorski federalisti 1 (3) —2; Madžari 1 (—) +1; Nemci 6 (5) +1. — Skupaj 315 (315).

Naš Jugoslavanski klub bo štel že po zgoraj omenjenem izidu 21 članov, ker je poslanec Barič izvoljen od pristavov naše Hrvatske ljudske stranke. — Mandat za mesto Ljubljana je sporen, ker so Žerjavovi demokratije pri ljubljanskih volitvah po stari navadi goljufali. Volili so za že davno mrtve, nekateri po večkrat, in na enem volišču so celo zadelali na naši skrinjici luknjico in potem nosili iz naše škatlje kroglice v svojo. O nepoštenosti samostojno-demokratskih agitatorjev bo še razpravljal Beograd in je veliko vprašanje, če bo Žerjavov tovariš dr. Kramer pravočasno ljubljanski poslanec.

Pribičevič-Zerjavova stranka je takoj po volitvah raztrobila v javnost, da so dobili samostojni demokratje nad 30 mandatov, a sedaj je padla ta prvotna baharija le na 23 in g. Pribičevič ni prav nič porastel, akoravno je to obetal pred volitvami in poročal, da je posečalo njegove shode po več tisoč ljudi.

Radikalna stranka bo ostala po volitvah enotna in je izrazil ministrski predsednik Velja Vukičevič zadovoljstvo nad izidom volitev.

Treba še v ožgled izidu volitev posebno povdariti, da je propadlo tokrat več onih radikalnih kandidatov, ki so pripadali Pašičevi skupini in bili na glasu kot korupcionisti.

Gospodarstvo.

RAZSTAVA KMETIJSKIH STROJEV.

V dneh od 17. do 25. t. m. se vrši v Ljubljani v prostorih ljubljanskega velesejma prireditelj »Ljubljana v jeseni«, na kateri bodo združeno večje število raznih razstav. Med njimi bo najboljše kmetijska razstava, ki bo razdeljena v posamezne oddelke. Zelo zanimiv bo letos raz-

Kostrivnica. Tukajšnji orlovski odsek priredi dne 2. oktobra t. l. ob priliki svoje petletnice javno prireditev s sledečim sporedom: Ob dveh sprejem gostov na Podplatu, sprevid z godbo na čelu v Kostrivnico, večernice in procesija, nato telovadba članov, članic in obojega naraščaja ter orodna telovadba. **Bog živi!**

Bolani na pljučaj!

Tisoče že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

Novi umetnosti prehranjevanja

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja, in pomaga bolezen hitreje premagati. Telesna teža se poveča in pljučaj polagoma zapnenijo.

Resni možje

zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metode ter jo radi uporabljajo. Cim prej začnete s tem prehranjevanjem tem bolje je.

Popolnoma zastoni

dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega znanja. Ker pa moj založnik samo

10.000 knjig zastoni

razpošilja, pišite takoj, da boste tudi vi med tistimi srečnimi prejemniki.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, **Abt. 847.**

Naša društva.

Prosvetna zveza v Mariboru vsem včlanj. društvom! Veliki župan v Mariboru je z dne 19. 7. 1927, P. br. 465-2-26, za vse šolske upravitelje in vsa kulturna društva razposlal razpis ministra prosvete z dne 23. 12. 1925, P. br. 16.460, s katerim se naroča, da si društva v svrhu oporošenja takse za prošnje in vloge na kr. urade do 15. 12. 1927 nabavijo štambiljko s predpisanim besedilom: »Osvobojeno samo od plačanja takse iz F. št. 1 z rešenjem g. finančnega ministra od 10. 3. 1925, št. 11.570.« Radi enotnosti si naj društva štambiljke naročijo potem Prosvetne zveze v Mariboru.

Sv. Križ pri Mariboru. Na Malo Križevo, dne 18. t. m., ob 10. uri predpoldne, obhaja naša mladeniška Marijina družba znamenito slovesnost razvitja novega prapora. Popoldne istega dne priredi naše bralno društvo zanimivo igro: »Kjer ljubezen, tam Bog.« Pridite zlasti mladeniči sosednih župnij tisti dan k nam, da se radujete z nami vred. — Odbora.

Dekliški Ciril-Metodijski tabor na Oljki v Sav. dolini se vrši v nedeljo, dne 18. t. m., ob 10. uri dopoldne. Najprvo je služba božja na čast Cirilu in Metodu. Nato pa se vrši tabor po sledečem sporedu: 1. Pozdrav pred sliko Cirila in Metoda. 2. Pesem Cirila in Metoda »Bodita nam brata zdrava«. 3. Predavanja: a) Ciril in Metoda v zora mladini, b) Delovanje Cirila in Metoda med Slovani, c) Trpljenje in smrt Cirila in Metoda, d) Kako je Slomšek izpolnjeval in širil oporoko sv. Cirila in Metoda. 4. Slomškova pesem Sv. Križ. 5. Slomškova deklamacija o Sv. Križu: Oj križ, na visoko postavljen. Cerkvni govor ima savinjski rojak, vlč. g. kanonik dr. Cukala. Mladenke Savinjske in Šaleške doline, 18. september je naš dan! Razodenimo svoje ciril-metodijsko srce ter ljubezen do vere Križanega, ki sta jo oznanjevala sv. Ciril in Metod, z obilno udeležbo na gori Oljki.

Sv. Marko niže Ptuja. Bralno društvo ponovi v nedeljo, dne 18. septembra, gledališko igro »Zrtev spovedne molččnosti«, ki je bila tukaj prvokrat vpriporjena v nedeljo, dne 28. avgusta t. l., z velikim uspehom. Tokrat vabimo p. n. sosede da pridejo k naši prireditvi, ki bo popoldne po večernicah. — Odbor.

Središče. Ljudski oder Središče naznanja, da otvori svojo gledališko sezono za leto 1927—28 v nedeljo, dne 18. t. m. Vprizori se Finžgarjeva »Veriga«, ljudska igra v treh dejanjih. Zgodba je to, ni nič drugega, za ogledalo postavljena, kako strasti iz malenkosti porojene spajajo obraz ljudski duši in jo preslepe, da tava in išče v temi, kar ji je v pogubo, ne vidi pa velikih rešnih ciljev, do katerih vodi pot ljubezni. Začetek ob pol 8. uri zvečer v Krekovi dvorani. — Ljudski oder bo skrbel za igre v naslednji sezoni, ki bodo ljudstvo v razvedrilo, predvsem pa v pouk in kulturni napredek. Pokazal bo raz odersko pozornico narodu ljubezen, dobrosrčnost, ponižnost, pobožnost in druge lepe lastnosti v spodbudo ljudstvu, kazal pa tudi trdosrčnost, neusmiljenost, hudobijo itd. v svarilo občinstvu in s humorjem razveseljeval publiko. Priporoča se cenj. občinstvu še znanaprejv naklonjenost in množične poseste predstav.

Dramlje pri Celju. Še par dni nas loči od tekočega pričakovane nedelje, dne 18. septembra. Ta dan prispejo Orli in Orlice iz celjskega okrožja in od drugod, da slovesno proslavimo ustanovitev orlovskega odseka in orliškega krožka v Dramljah. Naša nadebudna mladina se hoče priključiti mogočnim orlovskim vrstam, ki že 20 let utirajo pot katoliški misli med Slovenci. Dolžnost vseh franarov je, da podprejo to stremljenje, da bo novorojena orlovska družina mogla uspešno zasaditi orlovski prapor v kraju, kjer do sedaj še ni bilo nobene katoliške organizacije. Ze sedaj vabimo domačine kakor tudi okoličane, da ta dan, 18. septembra, pohljijo vsi v Dramlje. Na veselo svidenje. Bog živi! — Odbor.

Mala Nedelja. Tombola Društvenega doma je uspela v najlepšem redu. Kravo je dobil Antonič iz Sv. Jurija, drva Alojz Kranje iz Male Nedelje, moško obleko Slana Martin iz Male Nedelje, žensko obleko Vrnbjak Alojz iz Sv. Tomaža itd. Komur letos ni bila naklonjena sreča, isto lahko dobi mogoče drugo leto zopet na angeljsko nedeljo.

PLETENE JOPICE, sveterje, kapice i.t.d. dobite najboljše in najcenejše tam kjer jih delajo doma, in to je v **PLETARNI M. VEZJAK MARIBOR, VETRINSKA ULICA 17.** 1247